

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/104/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713211534
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kmeťová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6713211534.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Kmeťovej a z členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a JUDr. Márie Jamriškovej PhD. v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o. Politických vězňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanému C. J., A. P. - D. XXX/XX, D., o zaplatenie 974,58 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 16C/133/2013-49 zo dňa 28. novembra 2013 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 16C/133/2013-49 zo dňa 28. novembra 2013 potvrdzuje.

Žalovanému priznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen napadnutým rozsudkom návrh žalobcu zamietol a rozhodol, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva. Žalobou podanou na súd dňa 28. 03. 2013 si žalobca uplatnil voči žalovanému právo na zaplatenie sumy 974,58 Eur s príslušenstvom špecifikovaným v návrhu ako zmluvné úroky vo výške 0,25% denne a zákonné úroky vo výške 6% ročne. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je žalobca nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 05.11.2008 na zmenkovú sumu 29.360,20 Sk. Indosovaná zmenka je vistazmenka opatrená doložkou „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalovaný mal zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa, zmenka bola indosantom k zaplateniu predložená, žalovaný však uhradil len časť dlžnej sumy, ako to vyplýva zo špecifikácie uplatnených úrokov v zmysle petitu. Žalobca podal návrh na vzorovom tlačive „A“ návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa článku 4, ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie), ako dôkazy pripojil originál zmenky a aj výpis z obchodného registra, uviedol tiež, že netrvá na nariadení pojednávania.

2. V súlade s Nariadením súd dňa 04.09.2013 zaslal žalovanému tlačivo C spolu s prípisom a prílohami za účelom vyjadrenia sa k návrhu, žalovaný tlačivo prevzal dňa 12.09.2013, k návrhu sa však nevyjadril a vyplnené tlačivo späť nevrátil.

3. Súd prvého stupňa poukázal na článok 19 Nariadenia s tým, že toto konanie procesne upravuje Občiansky súdny poriadok (OSP), a keďže tu bola daná možnosť iného právneho posúdenia veci, súd považoval za potrebné nariadiť ústne pojednávanie. Pri nariadení pojednávania bral do úvahy tiež to, že v prípade iného právneho posúdenia je práve v záujme žalobcu predísť vydaniu nepredvídateľného rozhodnutia súdu a tým k odňatiu možnosti konať pred súdom. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, neúčast' neospravedlnil, k návrhu sa nevyjadril, súd vec prejednal a rozhodol v súlade s § 101 ods. 2 OSP v neprítomnosti žalovaného.

4. S poukazom na § 120 ods. 1, veta tretia OSP súd vykonal aj iné dôkazy ako navrhoval žalobca, pretože ich vykonanie považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Okresný súd sa oboznámil na pojednávaní s exekučným spisom tamojšieho súdu sp. zn. 25Er 828/2010, ktoré bolo vedené v exekučnej veci oprávneného Pohotovosť s.r.o., proti žalovanému ako povinnému na vymoženie exekučného titulu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 02.06.2010 sp. zn. SR 04273/10, v ktorom zaviazal povinného (v tomto konaní žalovaného) na zaplatenie sumy 974,58 Eur so zmenkovým úrokom 0,25% denne z dlžnej sumy, zákonným úrokom 6% ročne z dlžnej sumy a trovami konania. Súčasťou exekučného spisu je aj zmluva o úvere zo dňa 05.11.2008 spolu so zmenkou totožnou so zmenkou predloženou žalobcom v tomto konaní. Okresný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 03.09.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.11.2012.

5. Skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním posúdil okresný súd podľa čl. I §48 ods. 1, § 75, § 11 ods. 1, § 5 ods. 1, § 33 ods. 1 a 2 Zák. č. 191/1950 Zb., zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ), podľa ust. § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1, 2, 3 a 5, § 54 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2009, ako aj podľa § 4 ods. 6 a 7 Zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

6. Okresný súd považoval v konaní za nesporné, že žalovaný uzavrel so spoločnosťou Pohotovosť s. r. o. Zmluvu o úvere dňa 05. 11. 2008, súčasne bola vystavená aj zmenka. Zmenka, od ktorej si žalobca uplatňoval nárok v tomto konaní má povahu zabezpečovacej zmenky tak, ako to vyplýva z článku 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Zmluva bola uzatváraná na predtlačovom formulári veriteľa (právneho predchodcu žalobcu) vrátane označenia veriteľa ako zmluvnej strany a do predtlaču sa dopisovali len údaje týkajúce sa dlžníka, výšky úveru, výšky poplatku a spôsob splatnosti. Aj zmenka bola predtlačovaná a dopisovali sa do nej údaje týkajúce sa zmluvy, ktorú mala zabezpečovať, miesta vystavenia, dátumu vystavenia, ako aj vystaviteľa. Až následne bola zmenka vypísaná a doplnená o údaje zmenkovej sumy a dátum začiatku úročenia. Okresný súd vychádzal zo záveru, že išlo o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 zákona č. 285/2001 Z.z., pričom v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru došlo k zabezpečeniu tohto úveru zmenkou. Okresný súd preto pri posudzovaní nároku žalobcu, ktorý si uplatnil plnenie z tejto zmenky, vychádzal nielen z úpravy ZZŠ, ale aj zo Zákona o spotrebiteľských úveroch, keď mal za to, že s poukazom na § 4 ods. 6 Zák. č. 258/2001 Z.z. je tento zákon zákonom špeciálnym k zmenkovému zákonu. Spotrebiteľský úver mohol byť zabezpečený zmenkou len v zákonom stanovenom prípade a zmenková suma v čase vyplnenia mala byť maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva maximálne vo výške 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Keďže žalobca nevedel preukázať, aká bola aktuálna výška nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva v čase vyplnenia zmenky a nevedel sa vyjadriť k tomu, ktorým dňom bola zmenka vypísaná, mal okresný súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že zmenka pripojená k žalobe, od ktorej si odvodzoval právo na plnenie je platná a uzavretá v súlade so Zákonom č. 258/2001 Z.z. ako lex specialis k Zák. č. 191/1950 Zb. (ZZŠ). Pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu, keď súd nevedel jednoznačne stanoviť, či zmenka predložená žalobcom bola vypísaná v súlade so Zákonom a žalobca tvrdil, že nedisponuje potrebnými listinnými dôkazmi na preukázanie tejto skutočnosti, súd prvej inštancie návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, avšak žiadne trovy si neuplatnil, náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu žalobcu na uplatnenie pohľadávky vyhovie v celom rozsahu. Žalobca namietal, že konanie pred súdom prvého stupňa má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Žalobca predovšetkým namietal, že postupom súdu prvého stupňa došlo k porušeniu práva EÚ, pretože súd nepostupoval v zmysle príslušných ustanovení Nariadenia č. 861/2007. Tvrdil, že na rozhodnutie súdu o nariadení pojednávania neboli splnené podmienky Nariadenia, konanie podľa ktorého je zásadne písomné a pojednávanie sa nariaďuje len pokiaľ to súd považuje za potrebné alebo ako o to požiada niektorá zo strán. Namietal tiež, že súd prvého stupňa nevydal žiadne rozhodnutie o nariadení pojednávania a nedoručil ho účastníkovi konania v zmysle § 45 a nasl. OSP, poukazoval na to, že žalovaný nedoručil súdu žiadnu žalobnú odpoveď v zmysle Nariadenia, súd mal preto postupovať

podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia a vydať rozsudok. Žalobca namietal proti postupu súdu prvého stupňa, ktorý vo veci vykonal dokazovanie aj oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, žalobca podľa dostupných informácií ani žalovaný takéto dokazovanie súdu nenavrhli. Úprava § 120 ods. 1 OSP síce výnimočne umožňuje súdu vykonať aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli účastníci konania, v tomto konaní však podľa žalobcu na to dôvod nebol, súd mohol a mal rozhodnúť v tejto veci o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len na základe predloženej zmenky. Poukazoval na to, že žalovaný voči forme a obsahu zmenky nevzniesol žiadne námietky, pričom zmenka je vo vzťahu k žalobcovi ako indosatárovi jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Žalobca ďalej poukazoval na koncentračnú zásadu konštruovanú Nariadením, keď žalovaný mohol vzniesť námietky voči zmenke v zmysle čl. 5 ods. 3 až 6 Nariadenia, ak to však neurobil, musia byť námietky odmietnuté. Súd prvého stupňa podľa žalobcu z vlastnej iniciatívy bez návrhu žalovaného a bez legitímneho podnetu vykonal na ľarchu žalobcu dokazovanie, ktoré údajne preukázala charakter žalovanej ako spotrebiteľa, pritom takéto skutočnosti podľa žalobcu nemožno jednoznačne považovať za nesporné, žalovaná a ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili. Pokiaľ súd na týchto údajne nesporných skutočnostiach založil svoje meritórne rozhodnutie, je toto rozhodnutie postihnuté vadou, ktorá má za následok jeho nesprávnosť. Žalobca ďalej namietal, že súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov a aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva EÚ. Poukazoval na to, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, nie je možné ju spájať alebo podmieňovať inými okolnosťami, než ktoré sú na zmenke uvedené, súd prvého stupňa sa však aplikáciou príslušných ustanovení ZZŠ vôbec nezaoberal a ignoroval tak predmet sporu. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku nie je podľa žalobcu možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Tvrdil, že zmenka, ktorú predložil v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, ide o platnú zmenku a uplatnený nárok žalobcu je tak v celom rozsahu dôvodný. Žalobca tiež poukazoval na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05. 09. 2013 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CobZm/10/2013 zo dňa 21. 11. 2013, ktoré boli vydané skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu a potvrdzujú vyššie uvedené závery žalobcu.

9. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

10. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, uznesením č. k. 43Cob 194/2014-87 zo dňa 29.05.2014 odvolanie žalobcu odmietol ako oneskorene podané, pričom vychádzal zo zistenia, že rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 09. 01. 2014, 15-dňová lehota na podanie odvolania začala plynúť dňom 15. 01. 2014, jej posledný 15-ty deň pripadol na 24.01.2014 (piatok). Nakoľko žalobca odvolanie podal na prepravu na poštu až 31.01.2014, urobil tak po uplynutí 15-dňovej zákonom stanovenej lehoty na vykonanie takéhoto úkonu.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie žalobcu uznesením č. k. 2Obco 40/2015-111 zo dňa 29. 02. 2016 uznesenie odvolacieho súdu č. k. 43Cob 194/2014-87 zo dňa 29.05.2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd poukázal na to, že okresný súd doručoval zásielku s rozsudkom na adresu právneho zástupcu žalobcu doporučené, pričom podľa poznámok pošty na doručenke bol dňa 31.12.2013 vykonaný neúspešný pokus s výzvou na opakované doručenie dňa 02. 01. 2014, kedy bola zásielka uložená na pošte. Keďže zásielka adresátom nebola v odbernej lehote prevzatá, dňa 08.01.2014 ju pošta vrátila okresnému súdu, ktorému bola zásielka doručená dňa 09.01.2014. Dovolací súd dospel k záveru, že zistenia odvolacieho súdu uvedené v uznesení nekorešponujú s obsahom spisu keďže je zrejmé, že odvolací súd pri posudzovaní včasnosti odvolania žalobcu vychádzal z doručky na č. l. 53 spisu, ktorá bola adresovaná žalovanému, a nie právnemu zástupcovi žalobcu, ako uzavrel odvolací súd.

12. Spis bol krajskému súdu z Najvyššieho súdu SR vrátený dňa 26.04.2016, odvolací súd pokračoval v odvolacom konaní.

13. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, senát 43Cob vo svojej rozhodovacej činnosti v podobných veciach do 22. 12. 2015 vychádzal z platnej právnej úpravy Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ) a z právneho názoru, že konanie v takýchto veciach je konaním o zaplatenie peňažného nároku vyplývajúceho zo zmenky, žalovaný má postavenie zmenkového dlžníka a pri indosovanej zmenky môže v konaní vznášať relevantné námietky týkajúce sa jeho vzťahu

voči pôvodnému zmenkovému veriteľovi len v prípade, ak preukáže, že súčasný majiteľ zmenky pri nadobudnutí zmenky konal na škodu žalovaného ako dlžníka (§ 17 ZZŠ), ďalej že charakter zmenkového záväzku je prísne abstraktný a oddelený od zmluvného vzťahu, zmenka indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky (akou bola v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru žalovanému, ktorý na zabezpečenie záväzku z tohto úveru vystavil spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. zmenku) a stala sa zmenkou na platenie. Ak zmenku predloženú v obdobných veciach žalobcom súd vyhodnotil ako platnú, pretože spĺňala všetky zákonom stanovené náležitosti tzv. zmenky vlastnej, a žalovaný nevzniesol kvalifikované námietky v zmysle § 17 ZZŠ, súd vychádzal zo záveru, že žalovaný ako zmenkový dlžník je povinný zaplatiť žalobcovi ako majiteľovi zmenky zmenkovú sumu aj s príslušenstvom.

14. Najvyšší súd SR na spoločnom zasadnutí občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia dňa 20. 10. 2015 na návrh ministra spravodlivosti prijal v zmysle § 21 ods. 3 písm. b) a § 22 ods. 1 písm. b) Zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov zjednocovacie stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov podľa Nariadenia č. 861/2007 s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Spoločné zjednocovacie stanovisko bolo zverejnené pod č. 93 v zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 8/2015 (Stanoviská a rozhodnutia vo veciach občiansko-právnych a obchodno-právnych).

15. Podľa čl. I stanoviska ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou, či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex-offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí, prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinností posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

16. Podľa čl. II spoločného stanoviska, ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

17. Podľa čl. III spoločného stanoviska, aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

18. S účinnosťou od 23. 12. 2015 bol prijatý zák. č. 438/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len OSP) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, medzi inými aj Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ).

19. V zmysle § 114 ods. 2 druhá veta OSP, v znení zák. č. 438/2015 Z.z., ak ide o vec týkajúcu sa uplatňovania nároku zo zmenky alebo šeku, ktorá vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, súd žalovaného poučí aj o možnosti uplatňovania námietok podľa osobitného predpisu.

20. Podľa čl. I § 17 Zák. č. 191/1950 Sb. v znení Zák. č. 438/2015 Z.z. kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

21. Podľa čl. I § 17 ods. 2 Zák. č. 191/1950 Sb. v znení Zák. č. 438/2015 Z.z., v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

22. Podľa § 213 ods. 2 Zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len OSP), ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

23. Vychádzajúc z vyššie citovanej novelizácie právnej úpravy a s prihliadnutím aj na Spoločné stanovisko občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR, odvolací súd výzvou zo dňa 20. 06. 2016 v súlade s citovanou úpravou § 213 ods. 2 OSP vyzval žalobcu aj žalovaného, aby sa vyjadrili k možnému použitiu vyššie uvedených ustanovení, ako aj úpravy § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ostatných predpisov týkajúcich sa spotrebiteľa na tento prípad v lehote 10 dní. Zároveň odvolací súd vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní predložil písomnú zmluvu uzavretú pod č. 601100495 medzi žalovaným ako dlžníkom a POHOTOVOSTĚ, s. r. o. ako veriteľom, ktorý dlžníkovi poskytol úver vrátane všeobecných obchodných podmienok a dohody o vyplňovacom práve a označil rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa pôvodného vzťahu žalovaného s predchádzajúcim majiteľom zmenky. Odvolací súd v zmysle §114 ods. 2 OSP poučil tiež žalovaného o možnosti uplatnenia námietok podľa § 17 Zák. č. 191/1950 Zb., ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlému majiteľovi zmenky za predpokladu, že jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

24. Žalobca ani žalovaný na výzvu odvolacieho súdu neodpovedali.

25. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 Zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP), s poukazom na § 385 ods.1 CSP bez nariadenia pojednávania, nakoľko nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. V zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP bol rozsudok odvolacím súdom verejne vyhlásený, termín vyhlásenia rozsudku bol v zmysle §219 ods. 3 CSP oznámený na úradnej tabuli krajského súdu.

26. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

27. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

28. Žalovaný podal v tejto veci odvolanie ešte za účinnosti Zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len OSP), ktorý bol s účinnosťou od 01. 07. 2016 zrušený a plne nahradený zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP). Vzhľadom na citovanú úpravu § 470 CSP, odvolací súd o odvolaní žalovaného rozhodoval už podľa príslušných ustanovení CSP.

29. Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa v tejto veci dostatočne zistil skutkový stav a zistené skutočnosti správne právne posúdil, keď vyhlásil napadnutý rozsudok.

30. Ako to uviedol aj súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku, zmenka predložená v tomto konaní žalobcom bola vystavená dňa 05.11.2008 a žalovaným podpísaná ako zmenka zabezpečovacia k Zmluve o úvere zo dňa 05.11.2008 č. XXXXXXXX uzavretej medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom. Na zmluve, ako aj na zmenke je uvedené č. zmluvy XXXXXXXX, zmenka aj zmluva boli obe datované dňom 05.11.2008. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa je nepochybné, že ide o tzv. blankozmenku, ktorá mala byť a zrejme aj bola veriteľom POHOTOVOSTĚ, s. r. o. vyplnená v súlade s Dohodou o vyplnení zmenky (bod 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Zmenka bola vystavená na predtlačí pripravenej veriteľom POHOTOVOSTĚ, s. r. o. a okrem zákonom predpísaného textu „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava“ bol na nej nepochybné vopred uvedený aj zmenkový úrok 0,25% denne, ďalej údaj o splatnosti veriteľovi POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Pribinova 25, Bratislava, ako aj ďalšie údaje „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Všetky tieto údaje

boli pripravené na predtlačí zmenky. Na zmenke je dopísaná zmenková suma 29.360,20 Sk a dátum úročenia od 12.11.2009. Na zmenke sú v predtlačí pripravené aj údaje o ručiteľovi, v tejto časti však zmenka vyplnená nebola. Ako vystaviteľ je na zmenke podpísaný žalovaný, ktorý zmenku zrejme aj podpísal spolu so zmluvou o úvere, na ktorej sa nachádzajú celkovo 3 podpisy žalovaného, pričom jedným z podpisov na úverovej zmluve potvrdil aj prevzatie v zmluve dohodnutého úveru v sume 16.000,- Sk, t. j. 531,10 Eur. Podľa rubopisu na zmenke bola táto indosovaná na žalobcu, ktorý si v tomto konaní ako majiteľ zmenky uplatnil právo na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 974,58 Eur (29.360,20 Sk) aj s prísl. pričom okrem iného uviedol aj to, že indosant (POHOTOVOSTĚ, s. r. o.) predložil zmenku k zaplateniu, žalovaný však na túto zmenku žiadnu úhradu nevykonával.

31. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa tiež vyplýva, že v bode 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria druhú stranu vyššie uvedenej zmluvy o úvere je obsiahnutá dohoda o vyplnení zmenky, v ktorej sa dlžník ako vystaviteľ zmenky zaviazal vystaviť na zabezpečenie peňažného záväzku, ktorý vyplýva z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent (POHOTOVOSTĚ, s. r. o.) najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t. j., keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Dohodli sa tiež, že zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním je deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh, s čím žalovaný súhlasil, keď na prednej strane zmluvy o úvere akceptoval obsah všeobecných podmienok ako súčasť zmluvy o úvere.

32. Ako už bolo uvedené, žalobca svoj návrh proti žalovanej podal na predpísanom tlačive „Návrh na uplatnenie pohľadávky“ podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie).

33. Podľa čl. 5 bod 1 Nariadenia, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

34. Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

35. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 358 075 98, Bratislava ako veriteľ poskytovala v minulosti, a aj v roku 2008 úvery fyzickým osobám - nepodnikateľom, tieto zmluvy o úvere uzatvárala ako formulárové zmluvy s predtlačnými VOP (všeobecné obchodné podmienky) na druhej strane, súčasťou VOP bola aj dohoda o vyplnení zmenky, pričom zmenku ako blankozmenku predkladala dlžníkovi na podpis spolu s podpisom úverovej zmluvy. Následne POHOTOVOSTĚ, s. r. o. tieto zmenky indosovala (postúpila rubopisom) na žalobcu, ktorý si ako majiteľ zmeniek uplatnil práva voči zmenkovým dlžníkom a to podľa Nariadenia, na predpísanom tlačive A. Zmluvy o úvere, ktoré POHOTOVOSTĚ, s. r. o. uzatvárala, boli spotrebiteľskými zmluvami a vzťahovala sa na ne príslušná Európska a aj Slovenská legislatíva upravujúca takéto zmluvy.

36. Ako už bolo uvedené, Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, senát 43Cob až do 22. 12. 2015 v podobných veciach vychádzal z platnej právnej úpravy Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ) a z právneho názoru, že konanie v takýchto veciach je konaním o zaplatenie peňažného nároku vyplývajúceho priamo zo zmenky ako z cenného papiera, žalovaný má postavenie zmenkového dlžníka a v konaní voči žalobcovi, ktorý uplatňuje nárok z indosovanej zmenky môže vznášať relevantné námietky týkajúce sa jeho vzťahu voči pôvodnému zmenkovému veriteľovi (POHOTOVOSTĚ, s. r. o.) len ak preukáže, že žalobca ako súčasný majiteľ zmenky pri nadobudnutí zmenky konal na škodu žalovaného ako dlžníka (§ 17 ZZŠ), zdôrazňoval charakter zmenkového záväzku, ktorý je prísne abstraktný a oddelený od zmluvného vzťahu s tým, že indosáciou zmenka

stratila charakter zabezpečovacej zmenky, ako bola v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru žalovanému zo strany pôvodného veriteľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., a stala sa zmenkou na platenie. Pokiaľ zmenkový dlžník relevantné námietky v zmysle § 17 ZZŠ nevzniesol, a zmenka predložená žalobcom bola zmenkou platnou, teda spĺňala všetky náležitosti zmenky vlastnej uvedenej v ZZŠ, odvolací súd považoval nárok žalobcu zo zmenky za oprávnený vrátane príslušenstva (na zmenke uvedeného úroku z omeškania 0,25% denne, zmenkového úroku 6% ročne a zmenkovej odmeny vo výške 1/3% zmenkovej sumy).

37. S účinnosťou od 23.12.2015 odvolací súd pri rozhodovaní v podobných veciach o nárokoch žalobcu vychádzal z vyššie citovanej právnej úpravy Zák. č. 438/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 99/1963 Zb. (OSP) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, medzi inými aj zák. č. 191/1950 Zb. ZZŠ. Od 01. 07. 2016 je platná a účinná úprava Zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorá zrušila a plne nahradila úpravu zák. č. 99/1963 Zb.

38. Odvolací súd vychádzal zo záveru, že v prejednávanej veci bolo možné aplikovať všetky procesno-právne princípy a ustanovenia použiteľné v slovenskom právnom poriadku, a teda aj § 79 OSP v znení účinnom od 23. 12. 2015 do 30. 06. 2015, od 01. 07. 2016 úpravu ust. § 290 a § 295 CSP a zohľadniť ochranu slabšej strany v konaní práve z toho dôvodu, že Civilný sporový poriadok nevylučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory, v ktorých môže byť spotrebiteľ stranou v spore nielen na strane žalobcu, ale aj na strane žalovaného.

39. S prihliadnutím na úpravu § 79 ods. 3 a 4 a § 372y OSP v znení účinnom od 23.12.2015 do 30.06.2016, úpravu § 17 ods. 1 a 2 Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový, ktorého zmena bola zavedená s účinnosťou od 23. 12. 2015 Zákonom č. 438/2015 Z.z., ako aj na citované prechodné ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, je v konaniach o nárokoch zo zmenky vedených proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, žalobca, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov povinný preukázať skutočnosti, ktoré sa týkajú vlastného vzťahu jeho právnych predchodcov so žalovaným tak, že k návrhu musí pripojiť okrem zmenky aj ďalšie listiny, ktoré sú potrebné na uplatnenie práva zo zmenky, pokiaľ ho súd na ich predloženie vyzve.

40. Zmenka predložená v tomto prípade žalobcom bola vystavená na zabezpečenie záväzkov z písomnej zmluvy o úvere uzavretej so žalovaným ako spotrebiteľom, pokiaľ žalobca túto zmluvu nepredložil, súd má právo podľa § 295 CSP si túto zmluvu zaobstarat'. Nakoľko zmluvu o úvere uzavretú dňa 05.11.2008 č. XXXXXX medzi veriteľom POHOTOVOSTĚ s. r. o. a žalovaným ako dlžníkom si zaobstaral už okresný súd z exekučného spisu OS Zvolen č. k. 25Er 828/2010, rovnako tak vykonal dokazovanie touto zmluvou, odvolací súd z jeho zistení vychádzal. Zástupca žalobcu bol prítomný na pojednávaní na súde prvého stupňa dňa 28. 11. 2013, na ktorom vykonal súd dokazovanie spisom sp. zn. 25Er 828/2010. Písomne uzavretá zmluva o úvere medzi žalovaným ako dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. ako veriteľom, ako aj všeobecné podmienky úveru na druhej strane tejto zmluvy sú dôkazom o tom, že zmenka má k pohľadávke veriteľa vyplývajúcej z tejto zmluvy zabezpečovací charakter, ďalej že nárok zo zmenky uplatnený žalobcom voči žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

41. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu je preto v rozpore s jeho predchádzajúcou rozhodovacou činnosťou (napr. uznesenie 43CoZm/10/2013 zo dňa 21. 11. 2013, 43CoZm/26/2013 zo dňa 28.11.2013, 43Cob/252/2014 zo dňa 19. 03. 2015 a ďalšie), kde pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedeného právneho názoru a nárok žalobcu pokiaľ sa opierať o platnú zmenku, považoval za oprávnený vrátane príslušenstva.

42. Odvolací súd nepovažoval v tejto veci za potrebné nariadiť podľa čl. 5 bod 1 v spojení s čl. 7 bod 1 písm. c) Nariadenia ústne pojednávanie. V tejto súvislosti upozorňuje, že aj keď si v tomto konaní uplatnil žalobca právo zo zmenky podľa Nariadenia, ktoré je právnym predpisom Európskeho spoločenstva s priamym účinkom, jeho právna úprava nevylučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory. Aj pri postupe podľa Nariadenia je súd povinný rovnako, ako aj podľa vnútroštátnej úpravy rešpektovať právo na spravodlivý proces. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na čl. 19 Nariadenia, z ktorého vyplýva, že pokiaľ Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

43. Podľa § 52 ods. 1 Zák. č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

44. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

45. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

46. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

47. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

48. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

49. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

50. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

51. Podľa § 4 ods. 6 Zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia vyššie uvedenej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

52. Podľa § 4 ods. 7 Zák. č. 258/2001 Z.z., veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

53. Žalobca v konaní nepreukázal, ale ani netvrdil, že zmenka nemala zabezpečovací charakter a že nebola vystavená v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, preto platí, že nárok zo zmenky si žalobca uplatnil proti fyzickej osobe, spotrebiteľovi.

54. Zmluva o úvere zo dňa 05.11.2008 uzavretá medzi veriteľom POHOTOVOSŤ, s. r. o. a žalovaným neobsahovala povinné údaje takejto zmluvy v zmysle príslušných ustanovení zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (§ 4 ods. 2), keď neobsahovala úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky jej uplatňovania, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobie, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej

sadzby spotrebiteľského úveru a podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny, neobsahovala ani ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď mali byť tiež uvedené všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy sa preto spotrebiteľský úver poskytnutý na základe uvedenej zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov, a v prípade uplatnenia nároku veriteľa na zaplatenie úveru by bol súdmi takto aj posudzovaný.

55. Nakoľko však žalobca uplatňoval v tomto konaní výlučne nárok zo zmenky, odvolací súd postupujúc v súlade s cit. úpravou § 17 ods. 2 ZZŠ z úradnej povinnosti prihliadal najmä na všetky námietky, ktoré by žalovaný mohol uplatniť v súvislosti s dohodou o vyplňovacom práve k zmenke, na základe ktorej bola zmenka veriteľom vyplnená a následne indosovaná na žalobcu.

56. Dohoda o vyplnení zmenky je uvedená v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (VPP), ktoré sú uvedené na rubovej strane zmluvy o úvere, VPP obsahujú celkom 20 bodov a nie sú osobitne podpísané žalovaným. V prípade dohody o vyplnení zmenky nejde o individuálne dohodnutú podmienku úverovej zmluvy. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na úpravu § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom pre tento prípad (ku dňu vystavenia zmenky) podľa ktorého veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, ďalej zmenku vyplnenú veriteľom v rozpore s touto úpravou veriteľ nesmie prijať, pričom ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Dohoda o vyplnení zmenky uvedená v tomto prípade vo VPP, ktorá umožňovala vystavenie blankozmenky s tým, že zmenková suma v čase vyplnenia je ponechaná na veriteľa a táto suma môže byť (a vo väčšine prípadov aj je) v čase vyplnenia v rozpore s touto úpravou, je minimálne obchádzaním § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv je dlžník tou slabšou stranou, v záujme obstarania finančnej hotovosti pristúpi na podmienky veriteľa bez toho, aby sa s nimi podrobne oboznámil, resp. sú mu tieto podmienky predložené len ako VPP na zadnej strane formulárovej, veriteľom vopred pripravenej úverovej zmluvy, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Pri výklade vyššie cit. úpravy § 4 ods. 6 a ods. 7 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (zrušený zákonom č. 129/2010 Z.z.) je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné dospieť k takému výkladu, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. bola v tomto prípade povinná postupovať tak, aby nedochádzalo z dôvodu zjavnému nepomeru dohodnutých zmluvných podmienok v neprospech spotrebiteľa ku vzniku škody na jeho strane a bola povinná pri vystavení zmenky zabezpečujúcej splnenie spotrebiteľského úveru postupovať spôsobom, ktorý by žalovanému ako dlžníkovi umožnil rovnakú obranu proti nadobúdateľovi zmenky ako proti pôvodnému veriteľovi. Takáto povinnosť veriteľom pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv vyplýva aj z úpravy § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Obchodná spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. týmto spôsobom nepostupovala, keď v dohode o zmenke uviedla, že žalovaný vystaví v jej prospech zmenku „na rad“, tzv. ordre zmenku, a nie zmenku „nie na rad“ tzv. rekta - zmenku. V prípade zmenky „na rad“ je možné jednoduchým prevodom zmenky sťažiť postavenie zmenkového dlžníka voči novému majiteľovi zmenky, keď pri uplatnení námietok týkajúcich sa pôvodného vzťahu so svojim veriteľom musí splniť podmienky v zmysle cit. § 17 ods. 1 ZZŠ (do 22. 12. 2015 nemal § 17 ZZŠ ods. 2 a 3). Ako už bolo uvedené, zmenku pripravil veriteľ, ktorý mohol na zmenke uvedením poznámky „nie na rad“ indosáciu zmenky vylúčiť, čo však neurobil.

57. Takýto spôsob vystavenia blankozmenky (bez poznámky „nie na rad“ a s uvedeným 0,25% úrokom denne) a takýmto spôsobom vopred vo VPP pripravená dohoda o jej vyplnení vo vzťahu k spotrebiteľom, od ktorých nie je možné očakávať podrobnejšie poznatky o zmenkovom práve, je možné hodnotiť aj ako zneužitie práva zo spotrebiteľskej zmluvy zo strany veriteľa. V Dohode o vyplnení zmenky nie sú uvedené dostatočné informácie o tom, čo veriteľ do zmenky vyplní ako zmenkovú sumu, v dohode uvedený údaj „bude pozostávať zo všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktorému vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky“ je nepresný a nezrozumiteľný, nie je z neho zjavné, či bude dodržaná citovaná úprava § 4 ods. 6 Zák. č. 258/2001 Z.z. platná v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy a vzhľadom aj na to, že v zmluve chýbajú zákonom predpísané údaje o úročení úveru a o ročnej priemernej miere nákladov, na základe čoho by bol považovaný poskytnutý úver za úver bez úrokov a poplatkov, je možné

dohodu o vyplňovacom práve hodnotiť ako dohodu, v ktorej je obsiahnutý hrubý nepomer v neprospech spotrebiteľa a preto ide o neplatnú zmluvnú podmienku. Aj žalobca ako majiteľ indosovanej zmenky musel podľa názoru odvolacieho súdu o tom, že zmenka bola vystavená v súvislosti so spotrebiteľským úverom, vedieť.

58. Postup zo strany pôvodného veriteľa, ktorý uzavrel spotrebiteľskú zmluvu je v rozpore aj s dobrými mravmi, nakoľko zmenkový úrok 0,25% denne predstavuje sadzbu 91,25% ročne, čo je v hrubom nepomere s poskytnutým plnením a aj vo vzťahu k zabezpečovanej povinnosti dlžníka plniť dlh riadne a včas.

59. Dohodu o vyplnení zmenky obsiahnutú vo VPP považoval preto aj odvolací súd za neprimeranú zmluvnú podmienku dohodnutú výrazne v neprospech dlžníka, pričom nebola táto zmluvná podmienka osobitne dojednaná, a preto túto dohodu súd vyhodnotil ako neplatnú. Uvedená dohoda je neplatná aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z.).

60. Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že zo skladby zmenkových dlžníkov, ktorí vystavili zmenky a ide výlučne o fyzické osoby muselo byť žalobcovi ako indosatárovi zrejmé, že zmenky boli vystavené v súvislosti so spotrebiteľskými úvermi (na zmenke je aj údaj o čísle zmluvy). Napokon, žalobca v návrhoch žaloval buď znížené sumy o splátky úveru, keď zohľadnil čiastočnú úhradu zo strany dlžníkov, resp. v niektorých prípadoch žaloval len zmenkovú úroky a odmenu. Takéto údaje mohol zistiť len z podkladov predložených mu zo strany pôvodného veriteľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Žalobca preto musel vedieť nielen to, že sa jedná o zmenky na rad (keďže boli na neho rubopisované), ale aj to, že medzi dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Nie je vylúčené, že k odpočtu splátok okrem informácií o spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. mal k dispozícii aj údaje zo zmluvy o úvere. Odvolací súd preto nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že pri nadobúdaní zmenky bol dobromyseľný.

61. Pokiaľ žalobca poukazuje na úpravu Dohovoru o jednotnom zmenkovom práve zo dňa 07.06.1930, odvolací súd uvádza, že text tohto Dohovoru bol Československou republikou prevzatý do Zák. č. 191/1950 Zb. ZZŠ, ktorý je v súčasnosti súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. Novelizácia čl. I § 17 ZZŠ Zákonom č. 438/2015 Z.z. (pridané vyššie citované ods. 2 a 3) nezasahuje do úpravy ZZŠ, ani ju nemení, iba upravuje podmienky uplatňovania a posudzovania kauzálnych námietok zmenkového dlžníka týkajúcich sa jeho vzťahu k pôvodnému majiteľovi zmenky pri indosovanej zmenke v tých prípadoch, keď zaviazanosť toho, kto je zo zmenky žalovaný, vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Takáto úprava nie je v rozpore s európskou legislatívou, ktorá kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa. Novelizácia nezasahuje do práv a povinností nadobudnutých pred účinnosťou novely, iba dopĺňa úpravu námietok pre prípady, keď zo zmenky je žalovaný spotrebiteľ. Napokon, s účinnosťou od 01. 01. 2011 je zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou zo zákona zakázané.

62. Na základe uvedených záverov odvolací súd súhlasí so súdom prvého stupňa v tom, že dohoda o vyplnení zmenky je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a je preto neplatná. Aj keď neplatnosť dohody o vyplnení zmenky nespôsobuje neplatnosť zmenky podľa ZZŠ, zakladá dôvodnú obrahu dlžníka proti povinnosti zaplatiť takúto zmenku, a to nielen pôvodnému veriteľovi, ale aj indosatárovi, ktorý ju napokon ani nemal prijať. Záväzok spotrebiteľa k založeniu zmenkovej obligácie je podľa názoru odvolacieho súdu neplatný, a pôvodný majiteľ zmenky nemohol preniesť na žalobcu ako nadobúdateľa zmenky práva zodpovedajúce neplatnému záväzku, teda práva, ktoré platne nenadobudol.

63. Ako už odvolací súd uviedol, samotná zmenka predložená žalobcom v konaní je platná, obsahuje všetky náležitosti úpravy ZZŠ nevyhnutné pre platnosť zmenky ako cenného papiera, z vyššie uvedeného dôvodu však súd žalobcovi práva uplatnené zo zmenky voči žalovanému nepriznal. A keďže žalobca si, ako to opakovaně v konaní zdôrazňoval, uplatnil iba práva zo zmenky, odvolací súd dospel k záveru, že takéto práva žalobcovi priznať nemôže, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

64. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396, § 262 ods. 1 a §255 ods. 1 CSP tak, nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní

úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

65. Rozhodnutie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).